

การขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคน ระดับชาติสู่ระดับจังหวัด

น.ส.จินางค์กูร โรจนนันต์
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารประกอบการอภิปรายเรื่อง”การขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนระดับชาติสู่ระดับจังหวัด” จัดโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น. โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์ กรุงเทพมหานคร

ประเด็นนำเสนอ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

- (ร่าง) กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG)
- เป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

นโยบายการพัฒนาประเทศที่สำคัญในปัจจุบัน

ปัจจัยและความท้าทายอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนากำลังคน

(ร่าง) กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

บทบัญญัติว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติใน (ร่าง) รัฐธรรมนูญ มี 5 มาตรา

วิสัยทัศน์ในปี 2579:

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

1

ความมั่นคง

- สร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก
- สร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลก

3

การพัฒนาและ
เสริมสร้าง
ศักยภาพคน

- พัฒนาคคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ
- มีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะคิดวิเคราะห์ มีระเบียบวินัย เครธาพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่า ความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง

5

การสร้างการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่
เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม

- เร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ
- มีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภัยพิบัติ
 - พัฒนาสู่การเป็นสังคมสีเขียว

2

การสร้าง
ความสามารถ
ในการ
แข่งขัน

- พัฒนาไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว
- ยกระดับผลิตภาพการผลิต ใช้นวัตกรรม
- เพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ
- พัฒนารฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต

4

การสร้างโอกาส
ความเสมอภาคและ
เท่าเทียมกัน
ทางสังคม

- เร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง
- ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม

6

การปรับสมดุลและ
พัฒนาระบบการ
บริหารจัดการ
ภาครัฐ

- หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- กระจายบทบาทไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาล

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) 15 ปี

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)

“เปลี่ยนโลกของเรา : วาระ2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (Goals) และ 169 เป้าประสงค์ (Targets)

SDGs 2016-2030

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งขจัดความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ ที่มีกรอบการพัฒนา 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573)
- SDGs เป็นการสานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) และเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำ และการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

โดยมีเป้าหมายที่เกี่ยวกับ ‘งาน’ ดังนี้

ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งการพัฒนาที่สนับสนุน กิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และ นวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโต ของ SME ซึ่งรวมถึงผ่านทางการเข้าถึงบริการ ทางการเงิน

บรรลุนโยบายการจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและ ชายทุกคน รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน

ลดสัดส่วนของเยาวชน ที่ไม่มีงานทำ ที่ไม่มี การศึกษา และที่ไม่ได้รับ การฝึกอบรม

ขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่ และการค้ามนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้ แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึง การเกณฑ์และการใช้ทหารเด็ก และยุติการใช้ แรงงานเด็กในทุกรูปแบบในปี

ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริม สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย และมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึง ผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าว และผู้ที่ทำงานเสี่ยงอันตราย

ออกแบบและใช้นโยบายที่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และ ส่งเสริมวัฒนธรรมและ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

เป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ภาพรวมแผน 12 และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

6-6-4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สู่ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

การปรับสมดุลและพัฒนา
ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ความมั่นคง

สร้างการเติบโตบนคุณภาพ
ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

สร้างโอกาสความเสมอภาค
และเท่าเทียมกันทางสังคม

พัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพคน

การเพิ่มประสิทธิภาพ
และธรรมาภิบาลใน
ภาครัฐ

ความมั่นคง

การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

การสร้างความเป็นธรรม
ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การเสริมสร้างและพัฒนา
ศักยภาพทุนมนุษย์

การต่างประเทศ ประเทศ
เพื่อนบ้าน และภูมิภาค

การพัฒนาภูมิภาค เมือง
และพื้นที่พิเศษ

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
วิจัยและนวัตกรรม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
และระบบโลจิสติกส์

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

จุดเน้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- การพัฒนานวัตกรรม นำมาใช้เป็นปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในทุกด้าน
- การเตรียมความพร้อมของประเทศในด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ด้านเศรษฐกิจและการผลิต

- การปรับโครงสร้างการผลิต
- การเพิ่มศักยภาพฐานการผลิตและบริการเดิม และการต่อยอดไปสู่ฐานการผลิตและบริการโดยใช้เทคโนโลยีที่เข้มข้นและนวัตกรรม
- การส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจกระแสใหม่
- สร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต
- การส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจกระแสใหม่
- การปฏิรูปด้านการคลังและงบประมาณ

ด้านคนและสังคม

- การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย
- การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ
- การสร้าง **ความยั่งยืนทางการคลัง** ของระบบการคุ้มครองทางสังคม

ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

- การปรับระบบการผลิตการเกษตรให้สอดคล้องกับพันธกรณีในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และศักยภาพของพื้นที่
- การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ด้านพื้นที่และระหว่างประเทศ

- การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- การสร้าง **ความร่วมมือระหว่างประเทศ** ให้เข้มข้น และส่งผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มที่
- การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ

ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการ และการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เน้นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนา **โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์** ของประเทศ เพื่อขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ
- การปรับปรุงภาคการเงินของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้สามารถแข่งขันได้

ด้านภาครัฐและความมั่นคง

- การฟื้นฟู **พื้นฐานด้านความมั่นคง** ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- การบริหารจัดการในภาครัฐ การ **ป้องกันการทุจริต**ประพฤติมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

นโยบายการพัฒนาประเทศที่สำคัญในปัจจุบัน

- นโยบายพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- นโยบายอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต
 - Thailand 4.0
- (ร่าง) แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก พ.ศ. 2560 – 2564
(Eastern Economic Corridor : EEC)

นโยบายพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ 2 รูปแบบ

1

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (Border SEZs)

Area-Focused

- มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุน การผลิตกับประเทศในภูมิภาค (AEC)
- ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่
- เน้นธุรกิจที่ใช้แรงงานมาก และวัตถุดิบในท้องถิ่น บริเวณชายแดน และธุรกิจโลจิสติกส์

2

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ (Cluster-Based SEZs)

Industry-Focused

- มุ่งยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม
- ยกระดับพื้นที่ที่มีศักยภาพและเป็นฐานการผลิตในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อรองรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต
- มีการเชื่อมโยงของปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ในลักษณะคลัสเตอร์

กิจการเป้าหมายสำหรับการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ)

13 กลุ่มกิจกรรมเป้าหมาย

การเกษตร ประมงและ
กิจการที่เกี่ยวข้อง

เซรามิกส์

สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม
และเครื่องหนัง

การผลิตเครื่องเรือน

อัญมณีและเครื่องประดับ

การผลิตเครื่องมือแพทย์

ยานยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วน

เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

การผลิตพลาสติก

การผลิตยา

กิจการโลจิสติกส์

นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว

10 ประเภทกิจการเป้าหมายที่ประกาศเพิ่มเติม

กลุ่มที่ BOI ให้การส่งเสริมในปัจจุบัน

- กิจการอบฟุ้งและไซโล
- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร
- กิจการผลิตโครงสร้างโลหะสำหรับงานก่อสร้างหรืองานอุตสาหกรรม
- กิจการผลิตสิ่งพิมพ์ทั่วไป

กลุ่มที่ BOI ยกเลิกการส่งเสริมแล้ว แต่นำกลับมาให้ใหม่เฉพาะใน SEZ

- กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์
- กิจการผลิตวัสดุก่อสร้างและกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรงสำหรับงาน สาธารณูปโภค (ยกเว้นการผลิตกระเบื้องมุงหลังคา เซรามิกส์และการผลิตกระเบื้องปูพื้นหรือผนัง)
- กิจการผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประติมากรรม เช่น สบู่ ยาสระผม ยาสีฟัน (ยกเว้นเครื่องสำอาง)
- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก
- กิจการผลิตสิ่งของจากเยื่อหรือกระดาษ เช่น กล่องกระดาษ
- กิจการพัฒนาอาคารสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและ/หรือคลังสินค้า

กิจการเป้าหมายในแต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษจะแตกต่างกันตามศักยภาพของพื้นที่

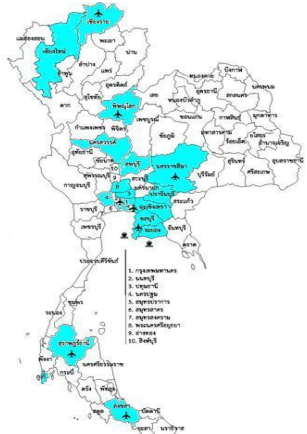
	กลุ่มกิจการเป้าหมาย	ตาก (13)	สระแก้ว (12)	ตราด (4)	มุกดาหาร (5)	สงขลา (6)	หนองคาย (5)	เชียงราย (10)	กาญจนบุรี (13)	นครพนม (13)	นราธิวาส
1	อุตสาหกรรมเกษตร ประมง และ กิจการที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ใช้สิทธิ ประโยชน์ที่ ได้รับ ภายใต้ เขตพัฒนา พิเศษเฉพาะ กิจจังหวัด ชายแดน ภาคใต้
2	เซรามิกส์	✓							✓	✓	
3	อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และ เครื่องหนัง	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	
4	อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องเรือน	✓	✓			✓		✓	✓	✓	
5	อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	✓	✓					✓	✓	✓	
6	การผลิตเครื่องมือแพทย์	✓	✓					✓	✓	✓	
7	อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักรและ ชิ้นส่วน	✓	✓						✓	✓	
8	อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	✓	✓		✓				✓	✓	
9	การผลิตพลาสติก	✓	✓					✓	✓	✓	
10	การผลิตยา	✓	✓					✓	✓	✓	
11	กิจการโลจิสติกส์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
12	นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
13	กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

สรุปพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ (ครอบคลุม 33 จังหวัดทั่วประเทศ)

Super Cluster (อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง)

- ยานยนต์ -- อุดรธานี หนองบัวลำภู ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครราชสีมา
- เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม -- อุดรธานี หนองบัวลำภู ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครราชสีมา
- ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม -- ชลบุรี ระยอง
- ดิจิทัล -- เชียงใหม่ ภูเก็ต
- Food Innopolis -- วท. เตรียมพื้นที่อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย
- Aviation -- กทม. สมุทรปราการ นครปฐม ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง เชียงราย พิจิตร นครสวรรค์ ลพบุรี นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี สงขลา
- Medical Hub -- ยังไม่กำหนดพื้นที่
- Robotics -- ไม่กำหนดพื้นที่

พื้นที่ 18 จังหวัด

กรุงเทพฯ สมุทรปราการ นครปฐม
นครสวรรค์ ปทุมธานี อุดรธานี
ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี
ระยอง นครราชสีมา ลพบุรี
เชียงใหม่ เชียงราย พิจิตร ภูเก็ต
สงขลา สุราษฎร์ธานี

คลัสเตอร์เป้าหมายอื่น (อุตสาหกรรมศักยภาพอื่น)

เกษตรแปรรูป แปรรูปผักผลไม้ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ปศุสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด สับปะรด ยาง ปาล์ม อาหาร
ทะเลแปรรูป (เหื่อ ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก กลาง ใต้)
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (กรุงเทพฯ ตะวันตก ตะวันออก)

พื้นที่ 26 จังหวัด

เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน
กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร
ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา
ชัยภูมิ ขอนแก่น บุรีรัมย์ สระแก้ว
นครราชสีมา ระยอง จันทบุรี ตราด
ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี
กรุงเทพฯ

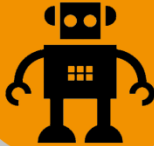

10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Engine of Growth)

NEW S-CURVE

ยกระดับมูลค่า
(VALUE SHIFTED)

หุ่นยนต์เพื่อ
อุตสาหกรรม

การแพทย์ครบวงจร

ขนส่งและการบิน

เชื้อเพลิงชีวภาพ
และเคมีชีวภาพ

ดิจิทัล

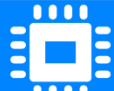

S-CURVE

การสร้างมูลค่าเพิ่ม
(VALUE ADDED)

ยานยนต์สมัยใหม่

อิเล็กทรอนิกส์
อัจฉริยะ

ท่องเที่ยวกลุ่ม
รายได้ดี และท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพ

การเกษตร และ
เทคโนโลยีชีวภาพ

การแปรรูปอาหาร

เพิ่มประสิทธิภาพและ
ผลิตภาพการผลิต
PRODUCTIVITY
ฐานอุตสาหกรรมเดิม
6 CLUSTERS

ยานยนต์

ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์

พลาสติก

สิ่งทอ

อาหาร/เกษตร

ดิจิทัล

Thailand 4.0

Less for More

เป้าหมาย
การพัฒนา

Economic Growth

Productivity

Inclusiveness

Sustainability

กลไก
การขับเคลื่อน

การพัฒนา
ที่สมดุล

“การสร้างและยกระดับ
ผลิตภาพ”
(productive growth
engine)

มีความสมดุลในความ
มั่นคงทางเศรษฐกิจ

“คนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม
อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง”
(Inclusive growth
engine)

มีสังคมอยู่ดีมีสุข
เสริมสร้างภูมิปัญญามนุษย์

“การพัฒนาที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อมอย่าง
ยั่งยืน”
(green growth
engine)

การรักษาสีเขียว

เกษตรสมัยใหม่
Smart Farming

Smart Enterprises

High Value Services

แรงงานที่มีความรู้ ความ
เชี่ยวชาญ และทักษะสูง

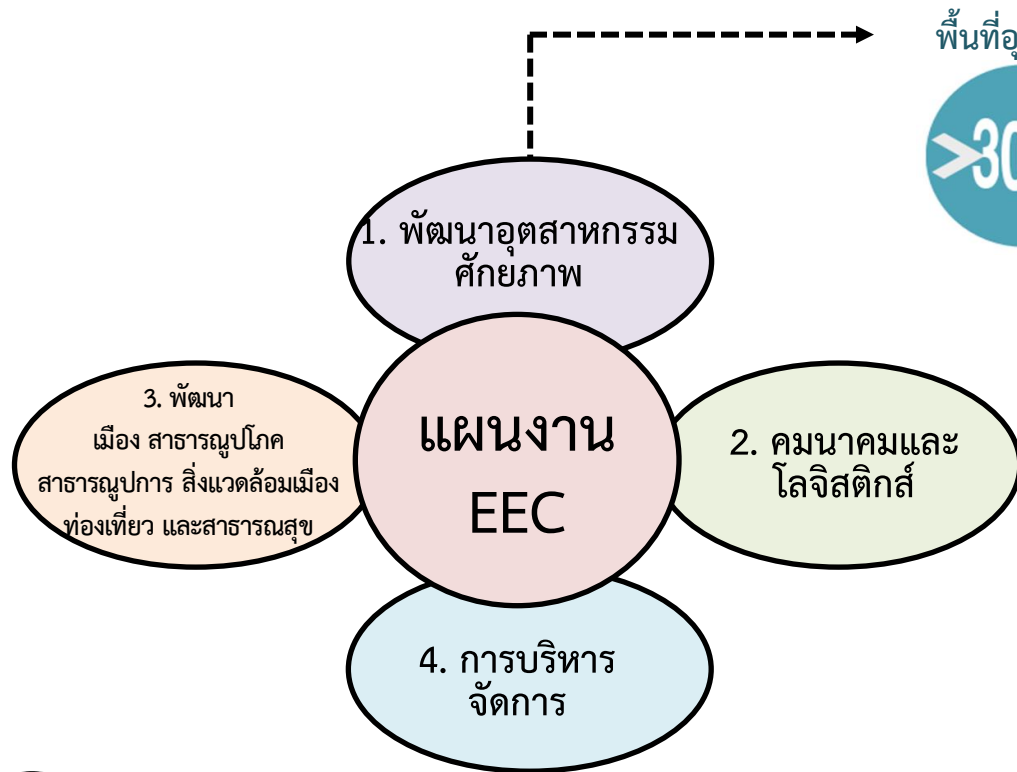

“เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย
นวัตกรรม”

การพัฒนาสมดุลบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(ร่าง) แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก พ.ศ. 2560–2564

พื้นที่อุตสาหกรรมรองรับการลงทุน
>30000 ไร่
พร้อมลงทุน 15,000 ไร่

อยู่ระหว่างพัฒนา 15,000 ไร่

ที่มา : การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

- พัฒนานิคมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
- พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ / บริหารจัดการกากอุตสาหกรรม
- พัฒนาท่าเรือมาบตาพุด ระยะที่ 3
- ประชาสัมพันธ์

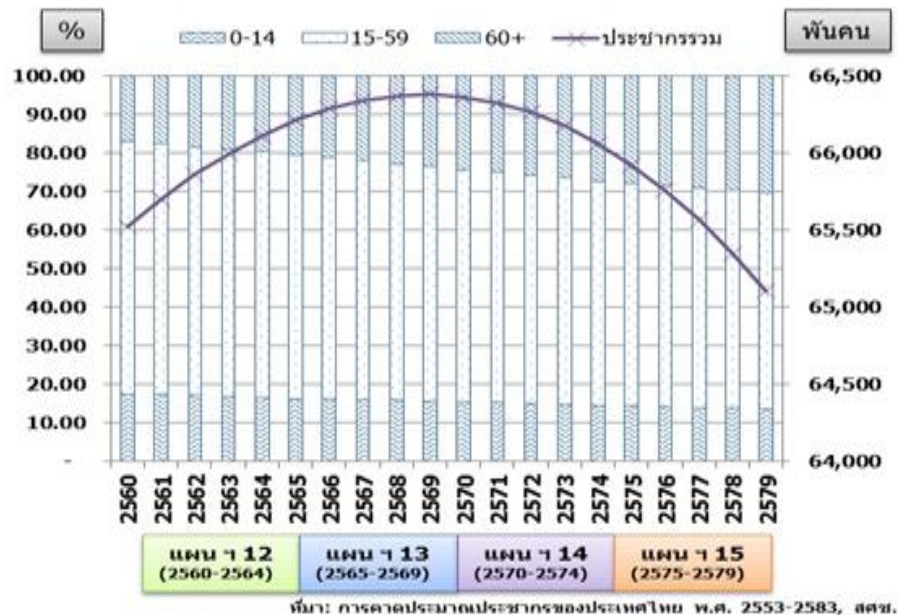

 ปัจจัยและความท้าทายอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนากำลังคน

โครงสร้างประชากรไทยที่เปลี่ยนแปลงในระยะ 20 ปี : สัดส่วนประชากร

โครงสร้างประชากรไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ระหว่างปี 2560-2575

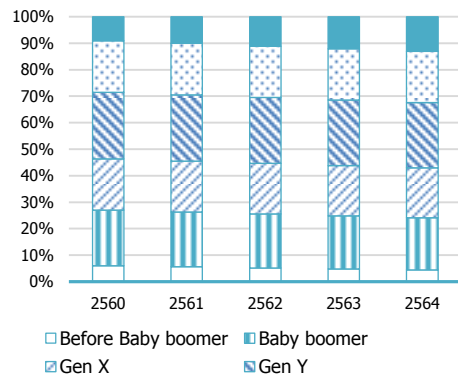

- ประเทศไทยจะเข้าสู่ สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ในปี 2564 โดยสัดส่วนผู้สูงอายุเป็นร้อยละ 19.8 และจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30.2 ในปี 2579
- ขณะที่สัดส่วนวัยแรงงานจะลดลงจากร้อยละ 65.30 ในปี 2560 เหลือร้อยละ 56.3 ในปี 2579
- จากสัดส่วนวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง จะส่งผลให้เกิด **ปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงาน** ในอนาคต ทำให้ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาตินมากขึ้น

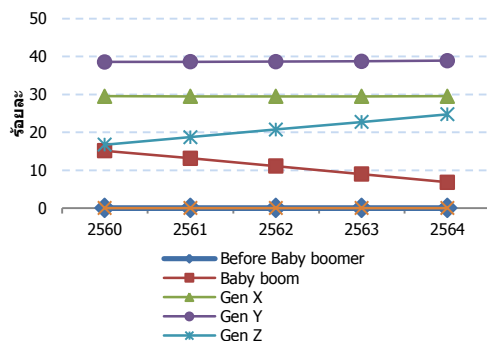

โครงสร้างประชากร: The Generations

คาดประมาณโครงสร้างประชากรไทย แบ่งตามรุ่น (Generation) ช่วงแผน 12

คาดประมาณสัดส่วนวัยแรงงาน (15-59ปี) แบ่งตามรุ่น(Generation) ในช่วงแผน 12

*หมายเหตุ การแบ่ง Generation ได้แก่ (1) Before Baby boomer เกิดก่อนปี 2489
(2) Baby Boomer เกิดระหว่างปี 2489-2507 (3) Generation X เกิดระหว่างปี 2508-2519
(4) Generation Y เกิดระหว่างปี 2520-2537 (5) Generation Z เกิดระหว่างปี 2538-2552
(6) Generation Alpha เกิดระหว่างปี 2553 เป็นต้นไป

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) มีสัดส่วนประชากร Generation Y มากที่สุด ขณะที่สัดส่วนวัยแรงงาน Generation Z กำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระยะ 20 ปีข้างหน้า สัดส่วนประชากร Generation Alpha จะเริ่มเข้าสู่ตลาดงาน

Generation Baby Boomers

เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2489–2507

- มีชีวิตเพื่อการทำงาน
- เคารพกฎเกณฑ์ กติกา
- อดทนสูง
- อนุรักษ์นิยม
- ปัจจุบันเริ่มเข้าสู่วัยชรา

Generation Y

เกิดอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2523–2540

- ทำงานหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน (Multi-tasking)
- เป็นตัวของตัวเองสูง
- แต่งงานช้า
- มีความคิดสร้างสรรค์
- ไม่ค่อยอดทน

Generation Z

เกิดตั้งแต่ พ.ศ.2538 – 2552

- ใช้เทคโนโลยี/social network เก่ง
- รักอิสระ เรียนรู้เร็ว
- สนใจสังคมสิ่งแวดล้อม
- ชอบชีวิตที่มีทางเลือก

Generation Alpha

เกิดตั้งแต่พ.ศ.2553เป็นต้นไป(อายุต่ำกว่า6ปี)

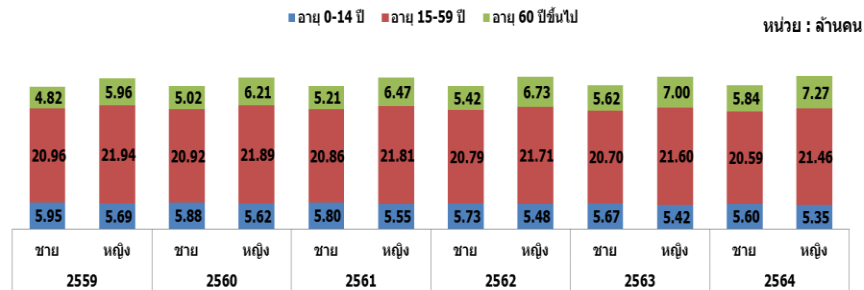
- สัมผัสเทคโนโลยีตั้งแต่เกิด
- ต้องการประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย
- แนวโน้มเป็นคนวัตถุนิยม
- ค่อนข้างเปลี่ยนแปลง
- เบื่อง่าย อดทนต่ำ

สถานการณ์ประชากรในตลาดงาน : เพศ

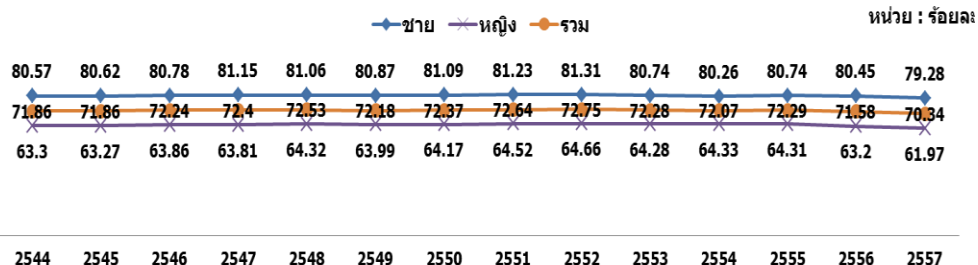
จำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ

ที่มา: การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583, สศช.

- ผู้หญิงมีจำนวนมากกว่าผู้ชาย
- แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ในตลาดแรงงานมากนัก
- โดยในปี 2557 ผู้หญิงเข้าสู่ตลาดแรงงานร้อยละ 61.9 ขณะที่ผู้ชายร้อยละ 79.3

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประชากรจำแนกตามเพศ

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

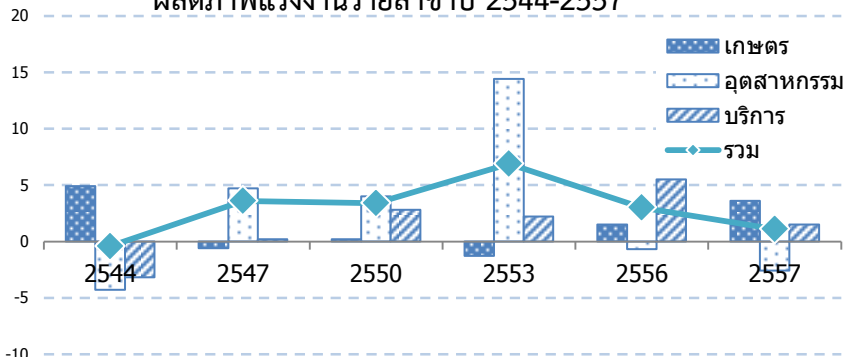

สถานการณ์แรงงานของประเทศไทยในปัจจุบัน

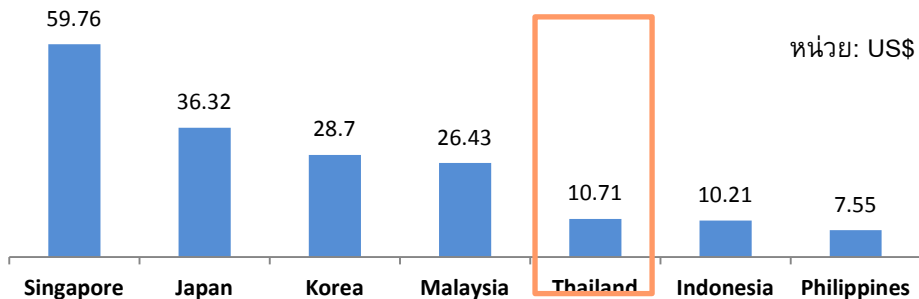
แรงงานไทยยังมีผลิตภาพแรงงานต่ำ

ผลิตภาพแรงงานรายสาขาปี 2544-2557

ที่มา: รายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาส 4 ปี 2557, สศช.

เปรียบเทียบผลิตภาพแรงงาน (Labor productivity) ระหว่างประเทศ

หน่วย: US\$

ที่มา: IMD, World Competitiveness Yearbook 2015

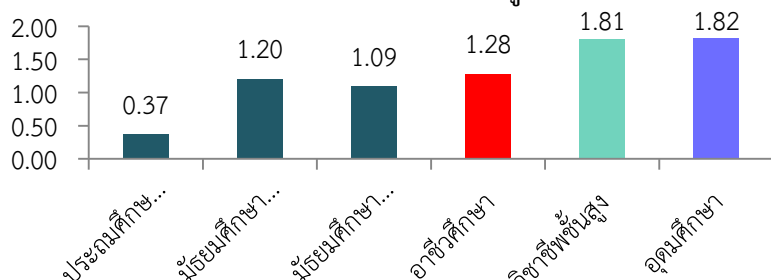
แนวโน้มภาวะการขาดแคลนแรงงานเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ผลิตภาพแรงงานไทยยังอยู่ในระดับต่ำ

- ผลิตภาพแรงงานไทยโดยรวมในช่วงปี 2544-2557 มีอัตราเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.9 ต่อปี โดยภาคอุตสาหกรรมมีผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 2.6 รองลงมา คือ ภาคบริการ และภาคเกษตร ร้อยละ 1.5 และ 1.4 ตามลำดับ
- เมื่อเปรียบเทียบผลิตภาพแรงงานไทยกับต่างประเทศ จากการจัดอันดับของ IMD พบว่า ไทยอยู่ในลำดับที่ 56 จากทั้งหมด 61 ประเทศ โดยที่มีผลิตภาพต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้ว อาทิ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ รวมทั้งประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้งสิงคโปร์และมาเลเซีย
- ดังนั้น ผลิตภาพแรงงานไทยจึงยังเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 และการก้าวพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

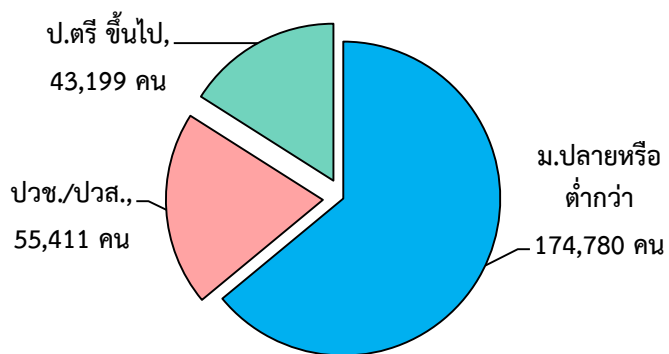

แรงงานมีระดับการศึกษาสูงขึ้น และการว่างงานต่ำ แต่แรงงานระดับอุดมศึกษายังว่างงานสูงเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาระดับอื่นๆ ในขณะที่ความต้องการแรงงานที่มีการศึกษาระดับต่ำยังมีมาก ถึง 64% ของความต้องการแรงงานทั้งหมด

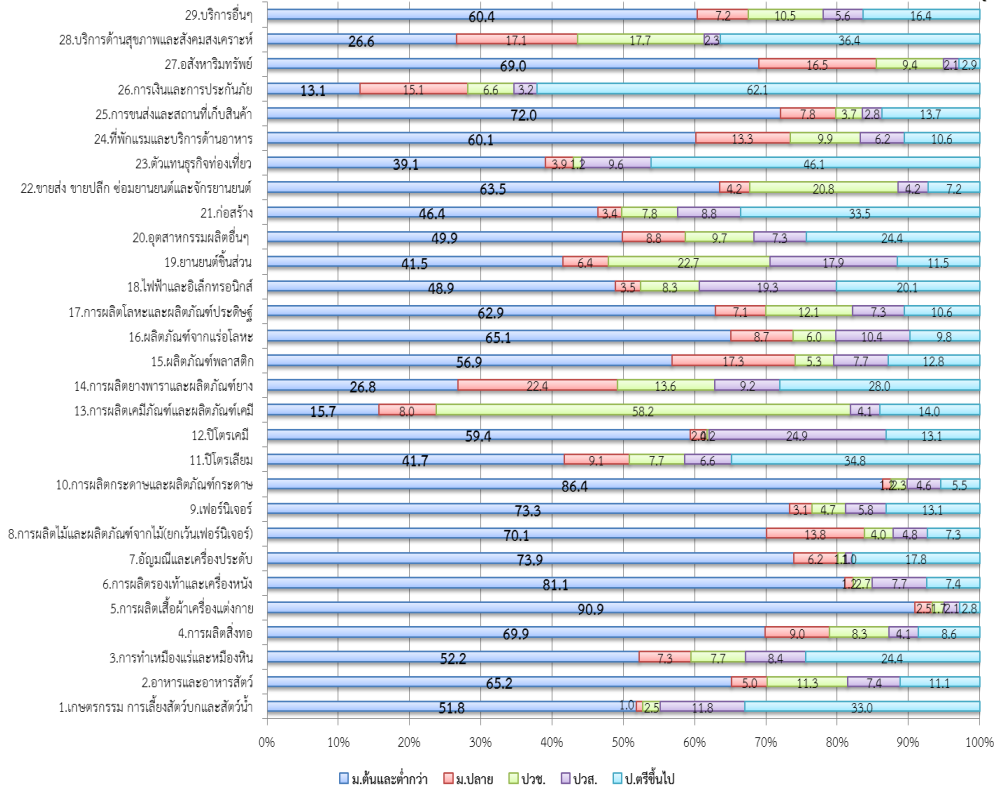
อัตราว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ว่างงาน พ.ศ. 2558

ความต้องการแรงงานปี 2558

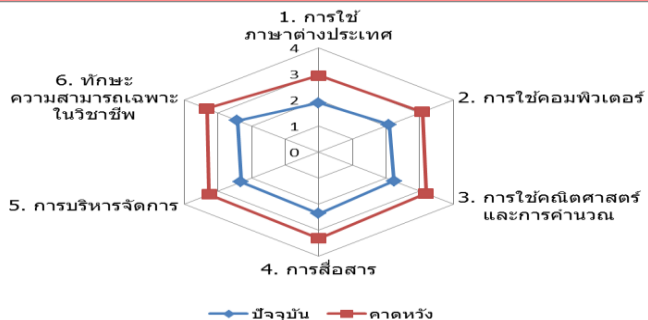
สัดส่วนความต้องการแรงงาน ปี 2558 จำแนกตามสาขาการผลิต และระดับการศึกษา (%)

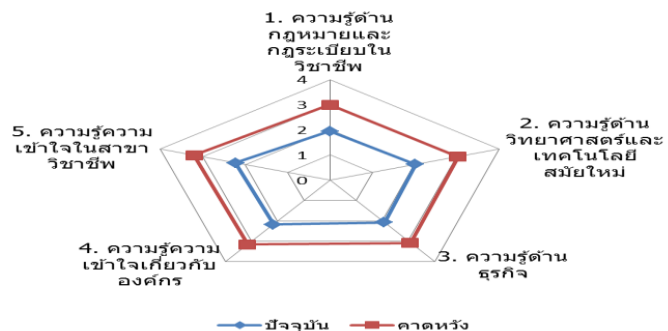
สถานการณ์แรงงานของประเทศไทยในปัจจุบัน

- แรงงานไทยทั้งที่เป็นแรงงานฝีมือและแรงงานกึ่งฝีมือยังมี **ทักษะต่ำกว่า** ความคาดหวังของผู้ประกอบการ ทั้งทักษะด้านภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการสื่อสาร การบริหารจัดการ และความสามารถเฉพาะในวิชาชีพ

แรงงานกึ่งฝีมือ

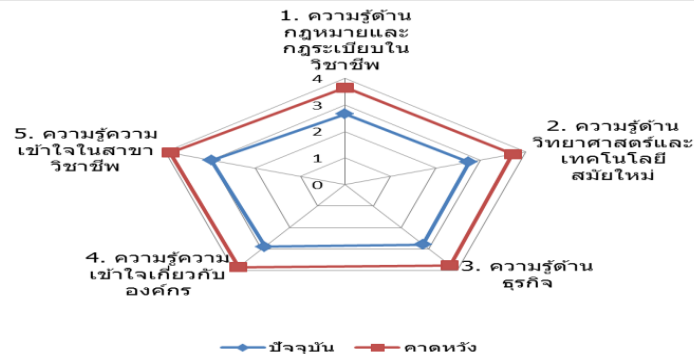
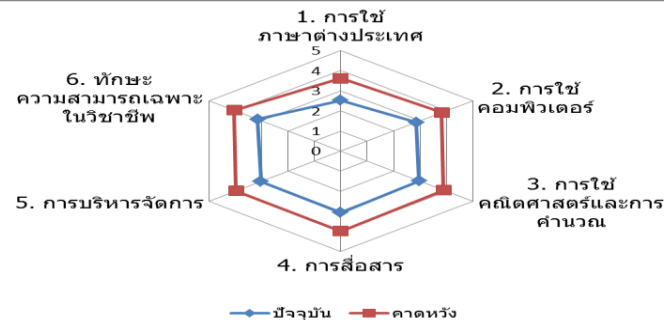

ทักษะ

ความรู้

แรงงานมีฝีมือ

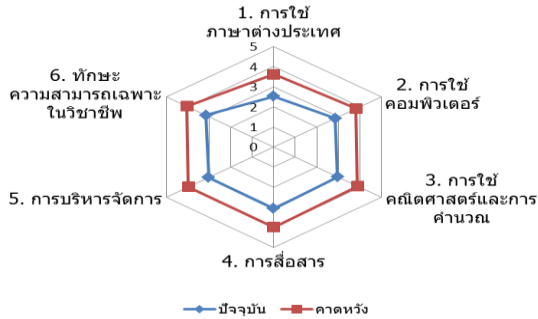

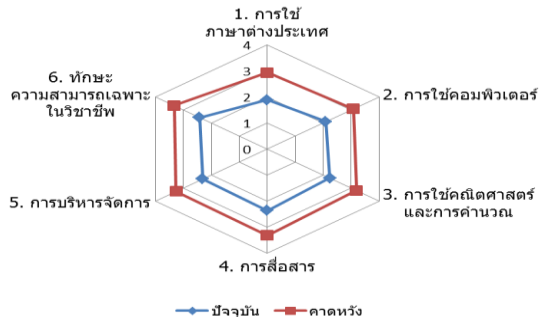
ช่องว่างของศักยภาพแรงงานไทยในการยกระดับประเทศเป็น 4.0

ทักษะแรงงานไทยในปัจจุบัน

แรงงานมีฝีมือ

แรงงานกึ่งฝีมือ

“Mismatching ในตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ (ความรู้และทักษะ) ส่งผลให้เกิดการจ้างบุคลากรที่ไม่สามารถทำงานได้ตรงตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ดึงดูดการพัฒนาและยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย”

ทักษะจำเป็นในการเป็นประเทศไทย 4.0

ความสามารถด้าน IT

- ระบบปฏิบัติการ/โปรแกรม
- เครือข่ายคอมพิวเตอร์
- การรักษาความปลอดภัยข้อมูล

ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต

- เครื่องกล/อิเล็กทรอนิกส์

การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

- ด้านเทคโนโลยี/การบริหารจัดการ

สถิติที่เกี่ยวข้องกับสายการผลิต

คิดค้นนวัตกรรม

- กระบวนการผลิต/ผลิตภัณฑ์ใหม่

ทักษะด้านความคิด

- การมีความยืดหยุ่นทางความคิด
- ความสามารถในการตัดสินใจ
- การเจรจาต่อรอง
- การแก้ไขปัญหา เป็นต้น

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน

การปฏิวัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดอาชีพใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีในอดีต

เพิ่มจำนวนงานที่มีลักษณะไม่ประจำ ประกอบกับการสร้าง platform รวบรวมงานเหล่านี้ผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น การรวบรวมงานฟรีแลนซ์บน

เว็บไซต์ Upwork ทำให้มีข้อมูลตลาดงานบางกลุ่มที่สามารถเข้าถึงง่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการดึงกำลังแรงงานบางส่วนที่ไม่สามารถทำงานประจำได้ให้สามารถเข้าร่วมในตลาดงาน

ธนาคารโลกได้ประมาณการว่าปริมาณงานถึง 2 ใน 3 ของงานทั้งหมดในประเทศกำลังพัฒนามีโอกาสถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติ

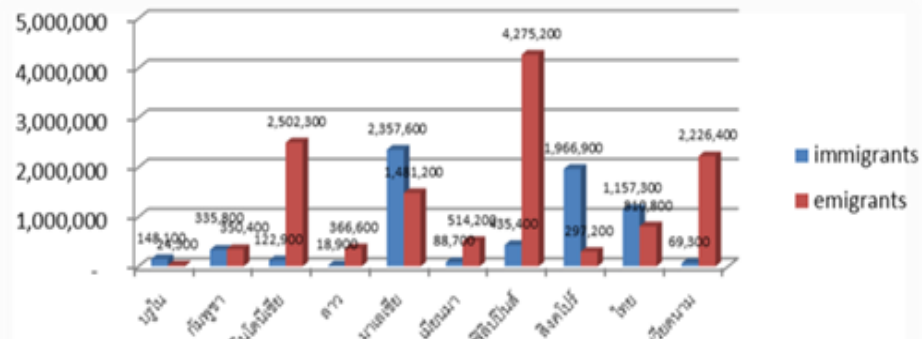

- การพัฒนาแรงงานต้องคำนึงถึงการให้ทักษะด้าน digital literacy เพื่อเป็นฐานสำคัญทั้งในการหางานและทำงาน
- แรงงานจำเป็นต้องถูก reskill ไปสู่การควบคุมเครื่องจักร หรืออาชีพที่ไม่สามารถทดแทนด้วยเครื่องจักรได้ดี

การปรับตัวของแรงงานเพื่อรองรับสังคมพหุวัฒนธรรม

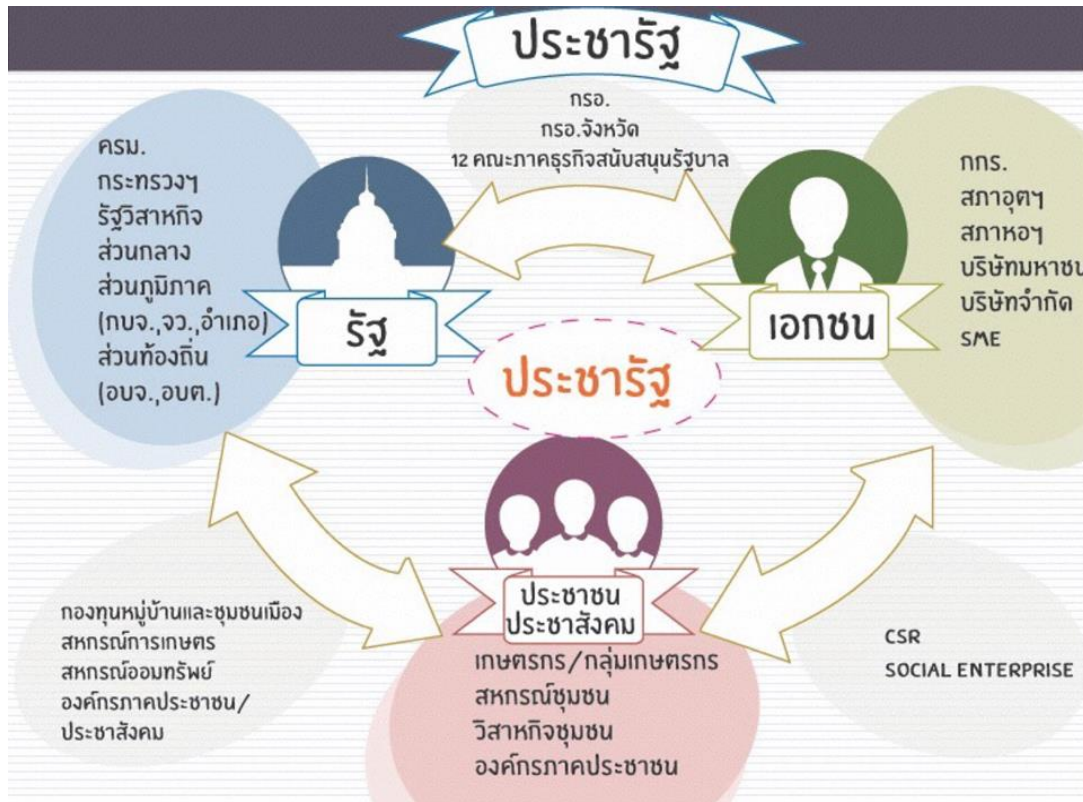
จำนวนแรงงานเคลื่อนย้ายเข้าออกของประเทศไทยในปี ๒๕๕๓ (หน่วย-คน)

ที่มา : The world Bank, The migration and Remittances Fact book ๒๐๑๑ อ้างจาก รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายของแรงงานสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ศูนย์บริหารวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕

- การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบข้อตกลงอาเซียนและข้อตกลงอื่นๆ ยิ่งทำให้ความหลากหลายของประชากรมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานท่ามกลางความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม ทักษะ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่
- คนรุ่นใหม่ให้คุณค่ากับประสบการณ์ชีวิต โดยมองหาและเต็มใจไปทำงานนอกประเทศ ทำให้เกิดการหมุนเวียนของแรงงานต่างชาติและแนวโน้มความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น
- การพัฒนากำลังคน อาจต้องพิจารณาครอบคลุมพัฒนาแรงงานจากชาติอื่น ๆ ที่ส่งเสริมกิจการไทย รวมถึงดึงความสามารถที่หลากหลายมาช่วยในการพัฒนาแรงงานของประเทศ

ประชารัฐ

มีคณะทำงาน 12 คณะ แบ่งเป็น กลุ่ม Value Driver 7 คณะ และกลุ่ม Enable Driven 5 คณะ โดยมีกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเป็นธรรมทางสังคม คือ คณะ E3 การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ มีเป้าหมายดังนี้

- ☐ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- ☐ สร้างองค์ความรู้ในระดับชุมชน
- ☐ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

การพัฒนาแรงงานต้องใช้โอกาสจากความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

